

MOSTRA DE CINEMA I CONVIVÈNCIA DE SANT BOI DE LLOBREGAT

**RESUM EXECUTIU DE L'INFORME DE
SISTEMATITZACIÓ DEL PROJECTE DE LA
MOSTRA LOCAL DE CINEMA I
CONVIVÈNCIA REALITZAT L'ANY 2024 DES
DE KINEINA, L'AJUNTAMENT DE SANT BOI
DE LLOBREGAT I L'ACOMPANYAMENT
D'EDUALTER AMB EL SUPORT DE LA
DIPUTACIÓ DE BARCELONA.**

EduAlter

[KINEINA]
AUDIOVISUALS

**SANT BOI
COMPROMESA**

**Diputació
Barcelona**

**AJUNTAMENT
SANT BOI
DE LLOBREGAT**

Mostra de Cinema i Convivència - #LaMostra

<https://www.santboi.cat/ciutadania/cooperacio/acollida/mostra-local-de-cinema-i-convivencia>

1. Introducció al Projecte

1.1 Descripció del Projecte	2
1.2 Objectius del Projecte	2
1.3 Recorregut Històric	2

2. Estructura i Metodologia del Projecte

2.1. Metodologia de treball	3
2.2. Metodologia activa i participativa	4

3. Resultats i Impacte

3.1. Resultats Obtinguts	4
3.2. Reconeixement i Visibilitat	5

4. Alineació amb els ODS i Beneficis Socials

4.1. Vinculació amb els ODS	6
4.2. Beneficis per a la Comunitat	6

5. Aspectes destacats i futur del projecte

5.1. Innovació i Transferibilitat	7
5.2. Reptes i Oportunitats de Futur	7
5.3. Vinculació curricular	8

6. Conclusió

Mostra de Cinema i Convivència - #LaMostra

1. Introducció al Projecte

1.1 Descripció del Projecte

La Mostra de Cinema i Convivència de Sant Boi és un projecte educatiu que té com a objectiu principal formar l'alumnat dels instituts del municipi en l'àmbit audiovisual, tot promovent una mirada crítica davant els mitjans audiovisuals. El projecte se centra en la creació de vídeos que tracten temàtiques socials vinculades als Drets Humans i l'Educació per a la Solidaritat. Aquest enfocament permet sensibilitzar els joves sobre qüestions globals, a partir de la reflexió sobre experiències properes, potenciant així una consciència crítica i l'apoderament dels participants.

#LaMostra busca, a través de la creació audiovisual, generar un espai de reflexió i debat sobre les problemàtiques socials i els drets humans, tot establint un vincle entre la teoria i la pràctica educativa. Els continguts tractats cada any són escollits a partir de temàtiques d'actualitat i són introduïts a través de tallers de sensibilització i creació audiovisual que permeten als alumnes abordar els temes de manera profunda i propera a la seva realitat.

1.2 Objectius del Projecte

Els objectius generals i específics del projecte són:

- Formar l'alumnat en l'àmbit audiovisual, proporcionant eines per a la creació de productes audiovisuals de qualitat, a la vegada que es promou una mirada crítica envers els mitjans audiovisuals.
- Sensibilitzar sobre temàtiques d'Educació per a la Solidaritat, a través de la reflexió crítica i la creació de continguts audiovisuals vinculats als Drets Humans, la justícia social, i la cultura de la pau.
- Afavorir l'apoderament dels joves, involucrant-los en processos de creació que els permetin expressar-se i comunicar-se a través de l'audiovisual, al mateix temps que els ajuda a desenvolupar una millor comprensió de les dinàmiques socials.
- Fomentar la col·laboració i la participació activa entre els instituts, les entitats socials i l'Ajuntament, per a crear un projecte comunitari que impliqui a tots els actors del municipi.

1.3 Recorregut Històric

La Mostra de Cinema i Convivència té els seus orígens en el concurs de curtmetratges anomenat 6 minuts per la Convivència, impulsat per l'Ajuntament de Sant Boi durant el curs 2012-2013. En aquell moment, el projecte consistia en un concurs de vídeos curts de temàtica social, que buscava involucrar els instituts de la ciutat en la creació de continguts audiovisuals. Tot i l'acollida positiva de la proposta, es va detectar que els vídeos resultants sovint eren superficials i mancats d'una orientació pedagògica clara.

A finals de 2013, l'Ajuntament es va posar en contacte amb l'entitat Kineina Audiovisuals per millorar la qualitat del projecte. Amb la seva col·laboració, es va redefinir el concurs i es va incorporar un enfocament educatiu més estructurat, basat en la creació de vídeos amb un acompanyament pedagògic i un treball més profund en les temàtiques tractades. Així, el projecte va passar de ser un concurs lliure a una proposta educativa on els joves treballaven durant tot l'any temes específics vinculats als drets humans.

Les primeres edicions del projecte es van centrar en curtmetratges de ficció, però amb el temps es va introduir el format de no ficció, basat en entrevistes a testimonis propers. Això va permetre als

alumnes aprofundir en les temàtiques socials i analitzar les causes de les desigualtats i injustícies des d'una perspectiva més realista i vinculada al seu entorn.

A partir de 2016, la Mostra de Cinema i Convivència es va consolidar com un projecte educatiu de referència a Sant Boi, amb la participació de la majoria dels centres educatius del municipi. Aquest impuls es va veure acompanyat d'un canvi de nom, passant de 6 minuts per la Convivència a Clips per la Convivència, i més endavant a Mostra de Cinema i Convivència. A mesura que el projecte creixia, també es va ampliar la implicació de les entitats socials i de la comunitat educativa, la qual cosa va permetre un enriquiment de les temàtiques i un augment de l'impacte social i educatiu.

Durant el recorregut d'aquest projecte, s'han anat incorporant millores en els formats de creació audiovisual, en la participació activa de l'alumnat i en l'aprofundiment dels temes tractats, amb la intenció de continuar consolidant-lo com un espai de sensibilització, reflexió i creació audiovisual sobre temes de gran rellevància social.

2. Estructura i Metodologia del Projecte

2.1. Metodologia de treball

La Mostra de Cinema i Convivència s'articula al llarg de diverses fases que combinen la reflexió crítica, la creativitat i l'aprenentatge audiovisual. Aquest procés està pensat perquè l'alumnat sigui protagonista en tot moment, i es construeix a través d'una estructura clara que facilita tant la coordinació entre agents com la coherència pedagògica del projecte.

Les fases del projecte són les següents:

- **Coordinació inicial (juny-setembre):** Es defineixen conjuntament els continguts temàtics de la nova edició, el calendari i els formats. Aquesta fase es fa entre l'Ajuntament de Sant Boi i Kineina Audiovisuals.
- **Contacte amb els centres (setembre):** Es fa arribar la proposta educativa al professorat i es recull la seva disponibilitat i interès per participar-hi.
- **Sessió formativa amb el professorat (novembre):** Es convida una persona especialista en el tema de l'edició per compartir coneixement, generar debat i donar eines pedagògiques als docents.
- **Sessió de sensibilització (gener):** És la primera trobada amb l'alumnat. Combina jocs participatius, dades rellevants i històries de vida per iniciar un procés d'empatització amb el tema proposat.
- **Tallers de producció audiovisual (febrer-març):**
 - Una primera sessió per orientar la cerca de fonts i testimonis.
 - Un taller intensiu on es realitza el guió, el rodatge i, si es pot, part de l'edició.
 - Als centres socioeducatius, aquest format s'adapta a sessions més breus i distribuïdes.
- **Edició i preparació de la mostra (març-abril):** Revisió i acabat de les peces audiovisuals. També es dissenya la cartelleria, el guió de l'acte i les mencions.
- **Diada final de #LaMostra (abril):** Jornada festiva oberta on es projecten les peces i es reconeix la feina dels grups participants.

Aquest recorregut estructura el projecte de forma clara i adaptada a les realitats dels centres educatius, promovent una vivència significativa i transformadora per part de l'alumnat.

2.2. Metodologia activa i participativa

La metodologia de **#LaMostra** es basa en la participació activa de l'alumnat en tot el procés creatiu. L'objectiu és que aprenguin a través de l'experiència i la reflexió, partint del seu entorn i del seu punt de vista.

Apostem per una metodologia que combina elements del Pensament de Disseny (Design Thinking), la creació col·lectiva i la narrativa audiovisual. Aquesta aproximació ens permet vincular les inquietuds socials de l'alumnat amb la construcció d'un relat audiovisual propi.

Les fases de treball segueixen una estructura de 3 grans blocs:

Fase 1: Investigació i ideació

1. Empatització amb la realitat propera.
2. Cerca de fonts i testimonis.
3. Recerca i aprofundiment.
4. Storyline: resum de la història en una sola línia.

Fase 2: Guió i rodatge

5. Entrevistes com a base narrativa.
6. Il·lustració de la història amb imatges i metàfores visuals.
7. Creativitat i expressió artística.

Fase 3: Edició i presentació

8. Edició i poliment dels vídeos.
9. Testeig (si és possible) i millores.
10. Presentació pública a **#LaMostra**

Aquest procés parteix sempre d'una mirada real i d'un testimoni que actuï com a base. Fins i tot si es construeix una peça de ficció, es fa des de l'experiència real d'algú proper o d'un cas documentat. Això permet que les peces resultants, siguin documentals o híbrids, mantinguin una vinculació amb la realitat i aportin una mirada transformadora.

A través de dinàmiques com els mapes mentals, els exercicis d'objectes simbòlics o el brainwriting, es fomenta la creativitat de l'alumnat i s'evita caure en idees tòpiques o poc connectades amb la seva realitat. El resultat són peces audiovisuals amb una càrrega emocional, social i artística que reflecteixen la mirada dels participants.

El format que hem consolidat els darrers anys és l'Instantdocs, petites peces documentals creatives, basades en fets i testimonis reals, que poden incorporar elements de ficció, videoclip o videoart. Aquest format ens permet condensar emoció, reflexió i bellesa en vídeos breus, pensats per connectar amb l'espectador i obrir finestres a realitats diverses.

3. Resultats i Impacte

3.1. Resultats Obtinguts

Participació d'alumnes i centres educatius

Des del seu inici, la Mostra de Cinema i Convivència s'ha celebrat anualment de manera ininterrompuda, incloent-hi els anys marcats per la pandèmia de la Covid-19. La participació d'alumnes ha oscil·lat entre 100 i 200 joves per edició, provinents d'entre 6 i 13 centres educatius i socioeducatius de Sant Boi de Llobregat. El pic de participació es va assolir l'any 2017, amb 190 joves de 13 centres.

La pandèmia va provocar una davallada significativa: el 2020 només es van produir dos curtmetratges i el 2021 **#LaMostra** es va realitzar en format en línia. A partir de 2022 es recupera una participació més estable, amb una mitjana de 100 joves procedents de 6 a 8 centres.

Aquestes variacions en la participació responen a múltiples factors: la crisi sanitària, la dissolució de la Xarxa d'Educadors i Educadores per la Convivència (que inicialment aglutinava els docents implicats), els canvis de professorat als centres i les limitacions pressupostàries, com la retallada del 20% el 2023. Tot i així, la tenacitat de les persones tècniques responsables ha permès la continuïtat del projecte.

Diversitat i representativitat

Els centres participants provenen de totes les zones del municipi, amb representació d'instituts públics i concertats. La participació és molt diversa, condicionada per la implicació dels docents i el perfil sociocultural de l'alumnat. Aquest fet genera vincles desiguals amb les temàtiques treballades, que són percebudes amb més o menys proximitat segons les realitats de cada grup.

Impacte pedagògic i social

El llenguatge audiovisual ha demostrat ser una eina eficaç per promoure la reflexió crítica entre els joves, així com per fomentar el treball en equip i l'expressió creativa. Els formats utilitzats han anat evolucionant: des de la ficció fins al documental comunitari, que ha tingut una acollida molt positiva, especialment en temàtiques amb què els joves poden connectar personalment.

El format de documental comunitari, on cada centre contribueix amb una entrevista a un testimoni directe, ha estat especialment valuós per la seva capacitat d'implicar emocionalment l'alumnat i generar coneixements vivencials. Aquesta metodologia fomenta el sentiment de comunitat i l'aprenentatge col·laboratiu entre joves de diferents centres.

Difusió i impacte en mitjans i xarxes

Els vídeos elaborats s'han compartit en trobades obertes i en xarxes socials, generant un impacte comunicatiu destacat a escala local. També han contribuït a sensibilitzar altres joves del municipi i a donar visibilitat a temàtiques socials i de drets humans que sovint no tenen espai als canals educatius tradicionals.

3.2. Reconeixement i Visibilitat

El projecte ha estat reconegut com a bona pràctica d'Educació per a la Ciutadania Global per la Agència Espanyola de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID) i la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP), en el marc del conveni conjunt entre ambdues entitats.

Aquest reconeixement, rebut l'any 2020, va suposar un impuls significatiu per a **#LaMostra**, i va consolidar la seva aposta per vincular problemàtiques locals amb realitats globals, un enfocament que s'ha convertit en un dels seus signes d'identitat. L'assumpció del lideratge per part de la Unitat de Cooperació, Solidaritat i Pau de l'Ajuntament de Sant Boi ha contribuït a reforçar aquest enfocament global, incorporant l'anàlisi de les causes estructurals de les desigualtats i les vulneracions de drets arreu del món.

El projecte ha estat valorat positivament tant en l'àmbit local, per la seva capacitat inclusiva i transformadora, com en l'àmbit estatal, pel seu enfocament educatiu innovador i compromès amb la justícia global.

4. Alineació amb els ODS i Beneficis Socials

4.1. Vinculació amb els ODS

El projecte de la Mostra de Cinema i Convivència s'alinea de manera directa amb diversos Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), amb una incidència destacada en dos d'ells:

- **ODS 4: Educació de Qualitat**, per fomentar una educació inclusiva i equitativa, promovent oportunitats d'aprenentatge significatives i transformadores per a tots i totes. **#LaMostra** afavoreix el desenvolupament de competències com el pensament crític, la capacitat d'expressió i reflexió, l'empatia i la consciència social, valors fonamentals per una ciutadania activa i compromesa.
- **ODS 16: Pau, Justícia i Institucions Sòlides**, en tractar directament temàtiques relacionades amb els drets humans, la convivència, les discriminacions, les violències i les desigualtats, des d'una mirada local i global. La participació activa dels joves en la creació de productes audiovisuals que visibilitzen aquestes problemàtiques contribueix a promoure societats més justes, inclusives i pacífiques.

Des del moment en què la Unitat de Cooperació, Solidaritat i Pau assumeix el lideratge del projecte (a partir de 2016), s'incorpora clarament una perspectiva d'Educació per a la Ciutadania Global, que connecta les problemàtiques del territori amb dinàmiques globals de desigualtat i vulneració de drets. Aquesta mirada local-global esdevé un tret identitari del projecte, i reforça la seva coherència amb l'Agenda 2030.

4.2. Beneficis per a la Comunitat

#LaMostra genera un impacte social i educatiu rellevant a la comunitat local, en múltiples dimensions:

- **A nivell educatiu**, esdevé un projecte pedagògic innovador que aborda temàtiques complexes des d'una metodologia participativa, facilitant la implicació activa de l'alumnat i el desenvolupament de valors socials. La proposta en format d'Aprenentatge i Servei (APS) permet vincular l'aprenentatge a l'acció social, afavorint una vivència significativa i transformadora dels continguts treballats.
- **A nivell social i comunitari**, el projecte promou la inclusió i la cohesió social, en facilitar la trobada entre joves de diferents centres i entorns del municipi. A més, el treball amb el mitjà audiovisual potencia la capacitat expressiva dels i les joves, i els connecta amb experiències reals del seu entorn, especialment a través del format de documental comunitari, basat en testimonis i vivències en primera persona.
- **A nivell institucional i de ciutat**, **#LaMostra** articula la col·laboració entre diversos actors educatius, socials i institucionals, consolidant una estratègia municipal coherent en l'àmbit de l'Educació per la Justícia Global. La seva inclusió en el Pla d'EpS municipal i el reconeixement com a bona pràctica per part d'entitats estatals (com AECID i FEMP) avalen el seu valor com a projecte referent en l'àmbit de l'educació transformadora.

En definitiva, **#LaMostra** no només promou la sensibilització sobre els drets humans i la solidaritat global entre els i les joves participants, sinó que també contribueix a generar espais de diàleg, empatia i compromís col·lectiu al municipi, esdevenint una eina poderosa per avançar cap a una ciutadania crítica, activa i compromesa amb la justícia social.

5. Aspectes destacats i futur del projecte

5.1. Innovació i Transferibilitat

La Mostra de Cinema i Convivència destaca pel seu enfocament innovador tant en la metodologia com en el format. L'ús de l'audiovisual com a eina de reflexió i creació col·lectiva permet combinar l'expressió artística amb la formació en valors i la ciutadania crítica. Aquesta proposta metodològica fomenta un aprenentatge vivencial, creatiu i participatiu, alineat amb els nous plantejaments pedagògics centrats en el desenvolupament competencial de l'alumnat.

El projecte també és altament transferible a altres municipis o contextos educatius, especialment gràcies a la seva estructura flexible i a la seva capacitat per adaptar-se a diverses realitats escolars i socials. A més, pot ser replicat en entorns diversos com a eina de sensibilització, cohesió social i promoció de la convivència, amb una forta vinculació curricular i potencial per integrar-se com a situació d'aprenentatge o servei comunitari en els centres educatius.

5.2. Reptes i Oportunitats de Futur

Després del procés de sistematització realitzat, s'han identificat tres línies estratègiques per millorar i fer créixer el projecte:

1. Augmentar la cooperació amb els centres educatius

Per consolidar la implicació dels centres i evitar la dependència de figures clau concretes, es proposa millorar la comunicació anticipada, establint un calendari estable que permeti una millor planificació i coordinació amb el professorat. Aquest calendari hauria de ser compartit abans de l'inici del curs (preferiblement al juny) i incloure formacions per a docents, espais de trobada i eines per facilitar la integració curricular.

Una altra mesura seria la inclusió del projecte en el Catàleg d'Activitats Educatives del municipi, per tal de facilitar-ne la difusió i l'accés als centres educatius.

2. Abordar els continguts amb més profunditat

Per avançar cap a un tractament més complex i aprofundit dels temes, es proposa treballar cada any sobre dues o tres temàtiques específiques, repetint-les cíclicament per consolidar coneixements i millorar l'acompanyament a l'alumnat. Així mateix, es vol reforçar el vincle amb entitats especialitzades i altres àrees municipals per enriquir l'enfocament i donar solidesa als continguts.

També es vol impulsar una millora de les competències audiovisuals dels participants, oferint formació en narrativa audiovisual, guió i edició, així com més temps per completar els processos creatius de manera autònoma i significativa.

3. Multiplicar l'impacte del projecte

Tot i la seva trajectòria, **#LaMostra** encara és poc coneguda al municipi i gairebé inexistent fora d'aquest. Per tant, és clau potenciar la seva difusió a través de xarxes socials, col·laboracions amb altres àrees municipals, i la creació d'un espai web específic dins del web municipal, que actuï com a repositori de vídeos i recursos educatius.

A més, els materials audiovisuals generats poden esdevenir un recurs pedagògic de gran valor. La seva organització i catalogació permetria ampliar-ne l'ús més enllà del moment de **#LaMostra** i compartir-lo amb altres instituts o projectes educatius del territori.

Una proposta concreta és la producció d'un vídeo resum de cada edició, que es pugui presentar en esdeveniments municipals vinculats a la temàtica tractada, reforçant així la transversalitat i la visibilització institucional del projecte.

5.3. Vinculació curricular

#LaMostra s'alinea plenament amb el nou currículum d'educació bàsica (Decret 175/2022), especialment pel que fa a l'enfocament competencial, la promoció de la ciutadania crítica i la integració de l'audiovisual com a recurs d'aprenentatge.

El projecte contribueix de manera clara a l'adquisició de diverses competències clau, com ara la comunicació lingüística, la consciència i expressió culturals, la competència digital i, sobretot, la competència ciutadana. Aquesta última es veu especialment reforçada gràcies a la reflexió crítica que promou sobre les vulneracions de drets, les desigualtats i les possibilitats d'acció transformadora.

A més, el format de **#LaMostra** s'adapta amb facilitat a la planificació docent mitjançant:

- Les hores de gestió autònoma,
- L'enfocament de situacions d'aprenentatge (SA),
- El Servei Comunitari/Aprenentatge i Servei (ApS).

La seva integració com a SA permetria estructurar el projecte entorn del repte de crear un documental amb finalitats de sensibilització, combinant la recerca, la reflexió crítica i la producció audiovisual. Alhora, pot encaixar com a projecte de servei comunitari, promovent el compromís cívic de l'alumnat i oferint un retorn tangible a la comunitat.

6. Conclusió

La Mostra de Cinema i Convivència s'ha consolidat com una iniciativa educativa amb un alt valor pedagògic, social i comunitari. Al llarg dels anys, ha demostrat la seva capacitat per fomentar el pensament crític, la creativitat i el compromís ciutadà entre l'alumnat, a través de l'ús de l'audiovisual com a eina d'expressió i transformació social.

Els èxits assolits fins ara, com la implicació de diferents centres educatius, la producció de materials audiovisuals de qualitat i la creació d'un espai de reflexió col·lectiva al voltant de temàtiques socials rellevants, posen de manifest la força del projecte. Alhora, la Mostra ha generat aliances significatives entre l'administració local, l'àmbit educatiu i l'àmbit audiovisual, contribuint a enriquir el teixit educatiu i comunitari de Sant Boi.

Les potencialitats de futur són àmplies: una millor planificació i calendarització, un treball més profund dels continguts, una major vinculació curricular i una difusió més estratègica poden ajudar a multiplicar el seu impacte, tant dins del municipi com més enllà. A més, el projecte encaixa plenament amb els objectius del currículum educatiu actual, amb una clara aposta per les competències clau, la ciutadania crítica i el servei comunitari.

Amb un suport institucional més robust —tant a nivell pressupostari com de reconeixement—, **#LaMostra** té el potencial de convertir-se en un referent en educació per la convivència, els drets humans i la justícia social, no només a Sant Boi, sinó també com a projecte transferible a altres contextos educatius. És, en definitiva, una aposta estratègica per una educació transformadora, arrelada al territori i oberta al món.